

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ 394 (พ.ศ. 2561)

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ (Guideline Daily Amounts; GDAs) บนฉลากอาหารบางชนิดเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค และสนับสนุนมาตรการป้องกันปัญหาด้านโภชนาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 6 (10) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 374) พ.ศ. 2559 เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอ ลงวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2559

ข้อ 2 ประกาศนี้

“ขวดแก้วแบบคืนขวด (Returnable Glass Bottle)” หมายถึง ขวดแก้วที่ใช้บรรจุอาหารที่มีลักษณะเหลวซึ่งอยู่ในสภาพที่พร้อมบริโภค และนำกลับมาทำความสะอาด หมุนเวียนเพื่อบรรจุอาหารดังกล่าวซ้ำได้อีก

“การแสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ (Guideline Daily Amounts; GDAs)” หมายถึง การแสดงปริมาณและปริมาณสูงสุดเป็นร้อยละของพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมที่บริโภคได้ต่อวัน ตามรูปแบบและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 ให้อาหารที่อยู่ในภาชนะพร้อมจำหน่ายต่อผู้บริโภค ดังต่อไปนี้ เป็นอาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ

(1) อาหารขบเคี้ยว ได้แก่

(1.1) มันฝรั่ง ทอดหรืออบกรอบ

(1.2) ข้าวโพด คั่ว ทอด หรืออบกรอบ

(1.3) ข้าวเกรียบ ทอด หรืออบกรอบ หรืออาหารขบเคี้ยวชนิดอบพอง

(1.4) ถั่วหรือนัตหรือเมล็ดพืชอื่น ทอด หรืออบกรอบ หรืออบเกลือ หรือเคลือบปรุงรส

(1.5) สหรัวยาทอด หรืออบกรอบ หรือปรุงรส

(1.6) เนื้อสัตว์ที่ทำเป็นเส้น แผ่น ทอด หรืออบกรอบ หรือปรุงรส

(1.7) อาหารขบเคี้ยวตาม (1.1)-(1.6) ผสมกันมากกว่า 1 ชนิด

- (2) ซีอกโกแลต และขนมหวานรสซีอกโกแลต
 - (3) ผลิตภัณฑ์ขนมอบ ได้แก่
 - (3.1) ขนมปังกรอบ หรือแครกเกอร์ หรือบิสกิต
 - (3.2) เวเฟอร์สอดไส้
 - (3.3) คุกกี้
 - (3.4) เค้ก
 - (3.5) พาย เพสตรี ทั้งชนิดที่มีและไม่มีไส้
 - (4) อาหารกึ่งสำเร็จรูป ได้แก่
 - (4.1) ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยจั๊บ บะหมี่ เส้นหมี่ และวุ้นเส้น ไม่ว่าจะมีการปรุงแต่งหรือไม่ก็ตาม พร้อมซองเครื่องปรุง
 - (4.2) ข้าวต้มที่ปรุงแต่ง และโจ๊กที่ปรุงแต่ง
 - (5) อาหารมื้อหลักที่เป็นอาหารจานเดียว ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ในตู้เย็นหรือตู้แช่แข็งตลอดระยะเวลาจำหน่าย
 - (6) เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ได้แก่
 - (6.1) เครื่องดื่มที่มีหรือทำจากผลไม้ พืชหรือผัก ไม่ว่าจะมิกซ์คาร์บอนไดออกไซด์หรือออกซิเจนผสมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม ยกเว้นเครื่องดื่มจากพืชที่ทำให้แห้งในลักษณะของชาชง
 - (6.2) เครื่องดื่มที่มีหรือทำจากส่วนผสมที่ไม่ใช่ผลไม้ พืชหรือผัก ไม่ว่าจะมิกซ์คาร์บอนไดออกไซด์หรือออกซิเจนผสมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม ที่นำมาปรุงแต่งรสในลักษณะพร้อมบริโภค
 - (6.3) เครื่องดื่มตาม (6.1) หรือ (6.2) ชนิดแห้ง
 - (7) ชาปรุงสำเร็จ ทั้งชนิดเหลวและชนิดแห้ง
 - (8) กาแฟปรุงสำเร็จ ทั้งชนิดเหลวและชนิดแห้ง
 - (9) นมปรุงแต่ง
 - (10) นมเปรี้ยว
 - (11) ผลิตภัณฑ์ของนม
 - (12) นำนมถั่วเหลือง
 - (13) ไอศกรีมที่อยู่ในลักษณะพร้อมบริโภค
- ทั้งนี้ อาหารตาม (6) (7) (8) และ (12) ที่บรรจุในขวดแก้วชนิดคืนขวด (Returnable Glass Bottle) และอาหารตาม (6) (9) (10) (11) และ (12) ที่เป็นของเหลวในลักษณะพร้อมบริโภคที่มีพื้นที่ฉลากด้านหน้าน้อยกว่า 65 ตารางเซนติเมตรที่ไม่สามารถจำหน่ายพร้อมหีบห่อ และไม่อาจแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอไว้ที่ภาชนะบรรจุได้ ให้แสดงผ่านโปรแกรมประยุกต์ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Nutrition detective mobile application) ร่วมกับการแสดงไว้บริเวณที่

จำหน่ายสินค้าหรือบริเวณร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารนั้นๆ แต่หากประสงค์จะแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอไว้ที่ภาชนะบรรจุ ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ 4 การแสดงฉลากของอาหารตามข้อ 3 ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง การแสดงฉลากของอาหารในภาชนะบรรจุ และต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ด้วย

ข้อ 5 การแสดงฉลากของอาหารตามข้อ 3 ต้องปฏิบัติดังนี้

(1) แสดงฉลากโภชนาการตามรูปแบบและเงื่อนไขของการแสดงกรอบข้อมูลโภชนาการของบัญชีหมายเลข 1 ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยฉลากโภชนาการ¹

(2) แสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอ ของอาหารตามข้อ 3 ให้เป็นไปตามรูปแบบและเงื่อนไขตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

(3) แสดงข้อความว่า “บริโภคแต่น้อยและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ” ด้วยตัวอักษรหนา ทึบ เห็นได้ชัดเจน สีของตัวอักษรตัดกับสีพื้นของกรอบ และสีของกรอบตัดกับสีพื้นฉลาก สำหรับอาหารตามข้อ 3 (1) – (3)

ทั้งนี้ อาหารตามข้อ 3 ที่บรรจุในภาชนะบรรจุย่อย ซึ่งมีเนื้อที่ฉลากด้านหน้าน้อยกว่า 65 ตารางเซนติเมตรและจัดรวมในหีบห่อพร้อมจำหน่าย และไม่อาจแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอ ไว้ที่ฉลากของภาชนะบรรจุย่อยได้ ให้แสดงฉลากไว้ที่หีบห่อพร้อมจำหน่าย โดยให้คำนวณการแสดงผลโภชนาการและค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอของภาชนะบรรจุย่อย แต่หากประสงค์จะแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอไว้ที่ฉลากของภาชนะบรรจุย่อย ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าอาหารอื่นนอกเหนือจากอาหารตามข้อ 3 มีความประสงค์จะแสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอในฉลากของอาหาร การแสดงฉลากดังกล่าวต้องเป็นไปตามประกาศนี้

¹ ความในข้อ 5(1) ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 394) (พ.ศ. 2561) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ ถูกยกเลิกโดยข้อ 1 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 446) พ.ศ. 2566 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ (ฉบับที่ 2) (141 ร.จ. ตอนที่ 3 ง (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจานุ) ลงวันที่ 4 มกราคม 2567) และใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว

ข้อ 2 การแสดงฉลากโภชนาการของอาหารตามข้อ 3 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 394 (พ.ศ. 2561) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม แบบจีดีเอ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงจำหน่ายอาหารนั้นต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วให้ดำเนินการแสดงฉลากโภชนาการตามประกาศนี้

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 7 ให้ฉลากอาหารตามข้อ 3 (1) (1.4) (1.6) (1.7) และอาหารตามข้อ 3 (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) และ (13) ที่ไม่เป็นไปตามที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับยังคงจำหน่ายได้ต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ 8 อาหารตามข้อ 3 ที่มีการแสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอไว้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ และมีการแสดงปริมาณโซเดียมไม่สอดคล้องกับปริมาณโซเดียมที่แนะนำต่อวันตามประกาศฉบับนี้ ยังคงจำหน่ายได้ต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ 9 ให้ฉลากอาหารตามข้อ 6 ที่ไม่เป็นไปตามประกาศนี้ ยังคงจำหน่ายได้ต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ 10 ประกาศฉบับนี้ไม่ใช้บังคับกับ

(1) อาหารตามข้อ 3 ซึ่งผู้ปรุงเป็นผู้จำหน่ายโดยตรงให้กับผู้บริโภค

(2) อาหารตามข้อ 3 ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงสารอาหารบนฉลากไว้แล้วโดยเฉพาะ

ข้อ 11 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2561

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 135 ตอนพิเศษ 264 ง ลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2561)

บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ 394 (พ.ศ. 2561)

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

เรื่อง อาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ และค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอ

 การแสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมแบบจีดีเอ ของอาหารให้เป็นไปตาม
 รูปแบบและเงื่อนไข ดังนี้

1. รูปแบบตามจีดีเอ (Guideline Daily Amounts; GDAs) ให้เป็นดังนี้

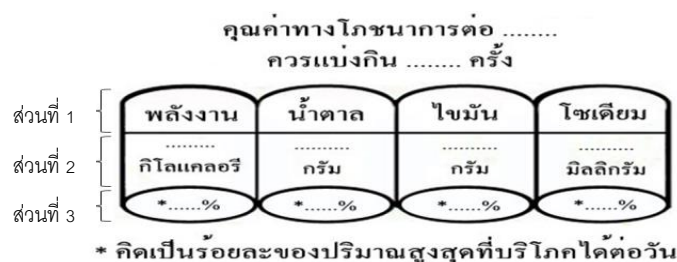
1.1 รูปทรงกระบอกห้วทำยมนแนวตั้งเรียงติดกันจำนวน 4 แท่ง เพื่อแสดงค่าพลังงาน
 น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม ตามลำดับ

1.2 สีขอบของทรงกระบอกให้แสดงสีใดสีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ คือ สีดำ หรือสีน้ำเงินเข้ม หรือ
 สีขาว แล้วแต่กรณีและต้องตัดกับสีพื้นของฉลาก

1.3 สีพื้นภายในรูปทรงกระบอกต้องเป็นสีขาว เท่านั้น

1.4 เส้นขีดภายในรูปทรงกระบอกทุกเส้นให้เป็นเส้นสีดำหรือสีน้ำเงินเข้ม และต้อง
 เป็นสีเดียวกับสีตัวอักษรที่แสดงภายในรูปทรงกระบอก

1.5 ให้แสดงไว้ที่ส่วนหน้าของฉลาก ที่เห็นได้ง่ายและอ่านได้ชัดเจน

2 .

เงื่อนไขการแสดง

ฉลากให้แสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม ด้วยรูปแบบและขนาดตัวอักษรที่เห็นได้ง่ายและอ่านได้
 ชัดเจน ไว้ในรูปทรงกระบอกเรียงตามลำดับ ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 แสดงข้อความ “พลังงาน” “น้ำตาล” “ไขมัน” และ “โซเดียม” ด้วยสีเดียวกัน
 กับเส้นขีดภายในรูปทรงกระบอก

2.2 ส่วนที่ 2 แสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม เป็นค่าต่อหนึ่งหน่วยบรรจุภัณฑ์
 ที่คำนวณได้จากปริมาณหนึ่งหน่วยบริโภคคูณจำนวนหน่วยบริโภค ด้วยสีเดียวกับเส้นขีดภายในรูปทรงกระบอก

หน่วยของพลังงานเป็น กิโลแคลอรี

หน่วยของน้ำตาลเป็น กรัม หรือ ก.

หน่วยของไขมันเป็น กรัม หรือ ก.

หน่วยของโซเดียมเป็น มิลลิกรัม หรือ มก.

2.3 ส่วนที่ 3 แสดงค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียมเป็นร้อยละ ดังนี้

ค่าพลังงานเป็นร้อยละของพลังงาน 2,000 กิโลแคลอรี

ค่าน้ำตาลคิดเป็นร้อยละของน้ำตาล 65 กรัม

ค่าไขมันคิดเป็นร้อยละของไขมัน 65 กรัม

ค่าโซเดียมคิดเป็นร้อยละของโซเดียม 2,000 มิลลิกรัม

3. แสดงข้อความด้วยขนาดตัวอักษรที่เห็นได้ง่ายและอ่านได้ชัดเจน ดังนี้

3.1 “คุณค่าทางโภชนาการต่อ...” (ความที่เว้นไว้ให้แสดงปริมาณที่เข้าใจได้ง่ายของหนึ่งหน่วยบรรจุภัณฑ์ เช่น ต่อ 1 ถ้วย ต่อ 1 ซอง ต่อ 1 กล่อง ต่อ 1 ถุง) โดยแสดงไว้เหนือรูปทรงกระบอก

3.2 “ควรแบ่งกิน...ครั้ง” (ความที่เว้นไว้ให้แสดงจำนวนครั้งที่แนะนำให้กิน สำหรับในกรณีที่หนึ่งหน่วยบรรจุภัณฑ์มีปริมาณมากกว่าหนึ่งหน่วยบริโภค) โดยแสดงไว้ใต้ข้อความ “คุณค่าทางโภชนาการต่อ...”

3.3 “*คิดเป็นร้อยละของปริมาณสูงสุดที่บริโภคได้ต่อวัน” ไว้ใต้รูปทรงกระบอก